

Österåkers kommun
Utbildningsförvaltningen

Datum: 2020 09 04

Ärende/nr: FGN 2020/0198

Plan för utbyggnad av nya förskolor och skolor 2020

Innehållsförteckning

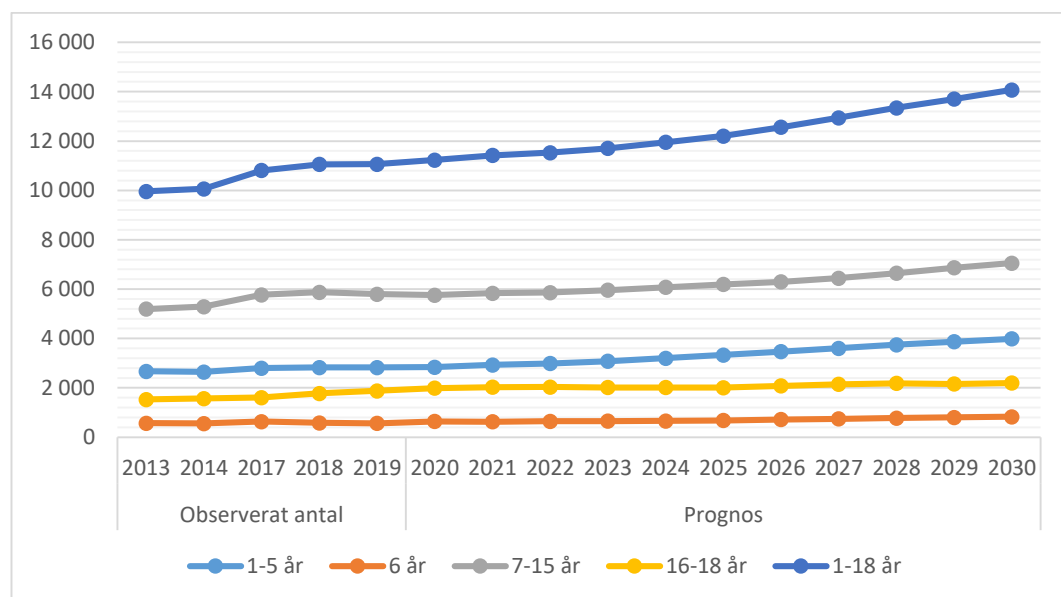
1. Bakgrund.....	2
2. Befolkningsprognos ålder 1 – 18 år	2
2.1 Jämförelse utfall och prognos	3
2.2 Planberedskap	4
3. Befolkningsprognos ålder 1 – 5 år	4
3.1 Utveckling per delområde.....	5
3.2 Lokalbehov förskola	15
4. Befolkningsprognos 6 – 15 år	15
4.1 Lokalbehov F-9.....	17
4.2 Befolkningsprognos 6 – 12 år	17
4.3 Utveckling i kommunens delområden, 6 – 12 år	19
4.4 Sammanställning delområden 6-12 år.....	28
4.5 Lokalbehov åk F-6	28
5. Befolkningsprognos 13-15 år.....	29
5.1 Lokalbehov åk 7 – 9.....	30
6. Osäkerhetsfaktorer och konsekvenser.....	30
7. Prognossäkerhet	32

I. Bakgrund

Övergripande plan för utbyggnad av förskolor och skolor i Österåkers kommun har tagits fram i samverkan med samhällsbyggnadsförvaltningen och ledningsstöd. .

2. Befolkningsprognos ålder 1 – 18 år

Enligt prognosen ökar åldersgruppen 1-18 år med cirka 3 000 individer till och med år 2030. Prognosen utgår ifrån befolkningen uppdelad på kön och ålder i ettårsklasser med utgångspunkt vid det senaste årsskiftet 2019-12-31. Vidare bygger prognosen på antaganden om hur befolkningen flyttar, föds och dör baserat på de senaste årens utveckling för kommunen och omvärlden. Ett viktigt underlag för befolkningsprognosen är också det antagande som samhällsbyggnadsförvaltningen gör kring antal färdigställda bostäder under prognosperioden.

Ålder	Observerat antal							Prognos										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1-5 år	2 673	2 646	2 721	2 716	2 799	2 825	2 826	2 841	2 928	2 986	3 081	3 202	3 329	3 468	3 606	3 745	3 871	3 989
6 år	571	559	595	634	634	584	565	641	625	649	652	661	678	720	746	774	803	830
7-15 år	5 192	5 292	5 455	5 615	5 771	5 872	5 797	5 758	5 838	5 864	5 959	6 075	6 191	6 296	6 444	6 644	6 870	7 057
16-18 år	1 527	1 569	1 484	1 560	1 608	1 773	1 877	1 991	2 026	2 034	2 013	2 015	2 008	2 080	2 149	2 182	2 158	2 200
1-18 år	9 963	10 066	10 255	10 525	10 812	11 054	11 065	11 231	11 417	11 533	11 705	11 953	12 207	12 563	12 944	13 345	13 701	14 075

2.1 Jämförelse utfall och prognos

Nedanstående tabell illustrerar prognossäkerheten genom att jämföra differensen mellan observerat antal barn och prognosen. Osäkerhet i befolkningsprognoser är generellt störst för de åldersgrupper som inte är födda när prognosen görs.

Den 31 december 2018 fanns det 2825 barn i 1-5 års ålder i Österåkers kommun. När ett nytt år startar 1 januari 2019 är det barn födda i delvis andra årtal som ingår i gruppen 1-5 år. Denna grupp uppgick vid årets start till 2715 barn och ökade under året till 2826 barn den 31 december 2019, en ökning som skedde tack vare inflytt. Prognosen för 2019 beräknade däremot ytterligare en ökning om 80 barn. Jämför man 2018 och 2019 års 1-5 åringar är storleksordningen på grupperna vid årets slut densamma.

Ålder	Observerat antal 2018	Observerat antal 2019	Prognos 2019	Förändring mellan observerat antal 2018 och 2019	Differens mellan observerat antal 2019 prognos och prognos 2019
1-5 år	2 825	2 826	2 906	1	-80
6 år	584	565	578	-19	-13
7-15 år	5 872	5 797	5 874	-75	-77
16-18 år	1 773	1 877	1 891	104	-14
1-18 år	11 054	11 065	11 250	11	-185

Kommunen har omfattande planer för bostadsbyggande och inflyttningen var det som främst bidrog till den prognosticerade befolkningsökningen 2019 och antas göra så även kommande åren. Under 2019 ökade befolkningen i Österåker med 743 personer.

Den årliga nybyggnationsprognosen beräknade att cirka 500 bostäder skulle stå klara för inflytt under 2019. Uppgifter över antalet nybyggda bostäder går i linje med prognos, även om geografiskt läge och bostadstyp avvek från prognosen. Exempelvis blev 100 hyresrätter i Söraområdet inte klara som prognostiserat 2019, men istället har fler lägenheter än prognostiserat stått klara i centrala Åkersberga och Svinninge under året. Flertalet av bostäderna stod klara under senare delen av 2019.

Inflyttningen till kommunen har varit något svagare än prognosticerats. Enligt prognos skulle ytterligare cirka 200 personer flyttat till Österåker. Anledningen till den svagare inflyttningen kan vara flera, exempelvis antaganden i prognosen gällande antal boende per bostad. Även när på året bostäderna stod klara kan ha en påverkan på prognosen. Flera bostäder stod klara i slutet av året, där en inflytt istället kan bli aktuell 2020.

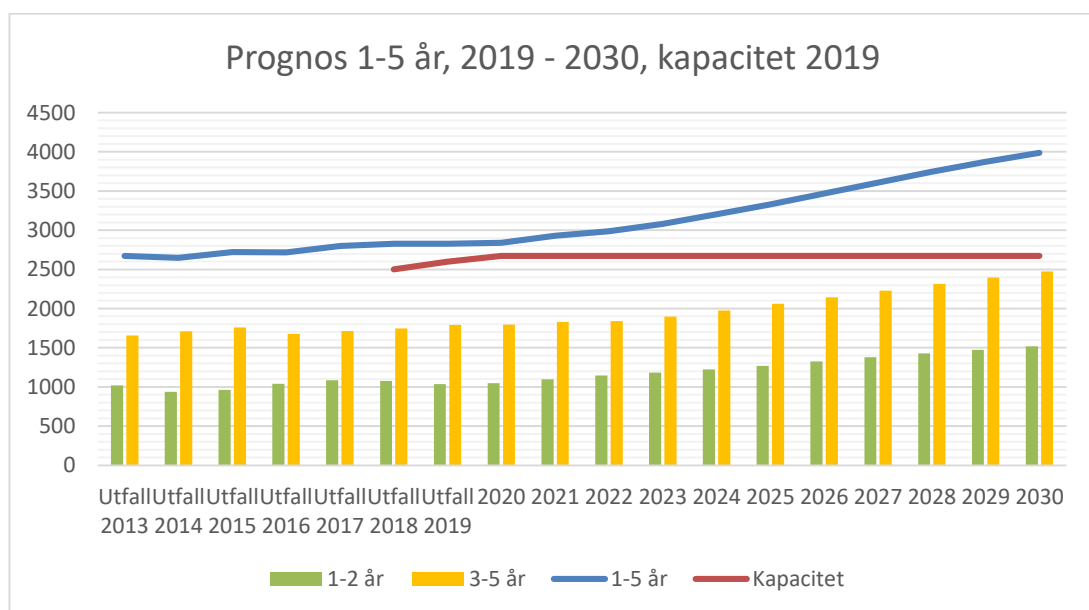
2.2 Planberedskap

Flera faktorer påverkar tidsplan för verksamhetsstart i nya förskolor och skolor. Tidigt i planprocessen för nya bostäder ska behov av förskolor och skolor utredas. Om en fördjupad översiktsplan eller program tas fram för ett område ska behovet beskrivas och förslag på nya förskole- och skolor redovisas. I detaljplaner ska lämplig lokalisering och tillräckliga ytor säkerställas och genomförandet beskrivas.

Idag finns detaljplaner, som har vunnit laga kraft eller som är under upprättande, med byggrätter för förskolor och skolor både på privata och kommunala fastigheter. Under respektive område i dokumentet anges färdiga detaljplaner och pågående planarbete i området

3. Befolkningsprognos ålder 1 – 5 år

Under perioden 2020 – 2030 väntas antalet barn i åldern 1-5 år öka med ungefär 1 100 barn. 2030 finns enligt prognosen cirka 4 000 barn i åldern 1-5 år i kommunen. På kort sikt fram till 2023 väntas en ökning i åldersgruppen med ungefär 200 barn. Från 2023 väntas en årlig ökning med 100-150 barn. Fördelningen är drygt 35 procent barn i åldern 1-2 år och drygt 65 procent i åldern 3-5 år. Fördelningen väntas följa samma mönster under hela prognosperioden. I diagrammet nedan framgår antalet barn åldern 1-5 år de senaste sex åren samt prognos fram till 2030 uppdelat efter befolkning i befintlig bebyggelse och befolkning i nyproduktion. 2030 väntas 38 procent av barnen i förskoleåldern bo i nyetablerade bostäder.

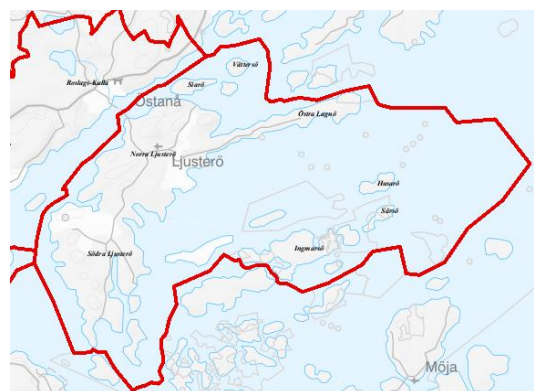
3.1 Utveckling per delområde

	Utfall 2019, 1-5 år	Prognos 2030, 1-5 år	varav befolkning i befintlig bebyggelse år 2030	varav befolkning i nyproduktion år 2030	Andel i nyproduktion år 2030	Ökning mellan 2019 och 2030
001 Ljusterö	86	162	91	71	44%	76
002 Roslagskulla och 003 Åsättra	110	159	107	52	32%	49
004 Flaxenvik	192	236	189	47	20%	44
005 Smedby och 006 Skånsta	560	471	444	27	6%	-89
007 Runö Gård, 008 centrala Åkersberga 009 Söra	669	811	623	188	23%	142
010 Margretelund	371	411	362	48	12%	40
011 Österskär	248	316	277	39	12%	68
012 Runö Täljö	330	934	183	751	80%	604
013 Svinninge	209	430	147	283	66%	221
014 Ullna Rydbo	47	55	37	18	33%	8
Okänd hemvist	4	4	4	0	0%	0
Totalsumma	2 826	3 989	2 464	1 524	38%	1 163

I följande avsnitt kommenteras befolkningsutveckling för barn i åldern 1-5 år per område. I diagrammen visas 90 procent beläggning.

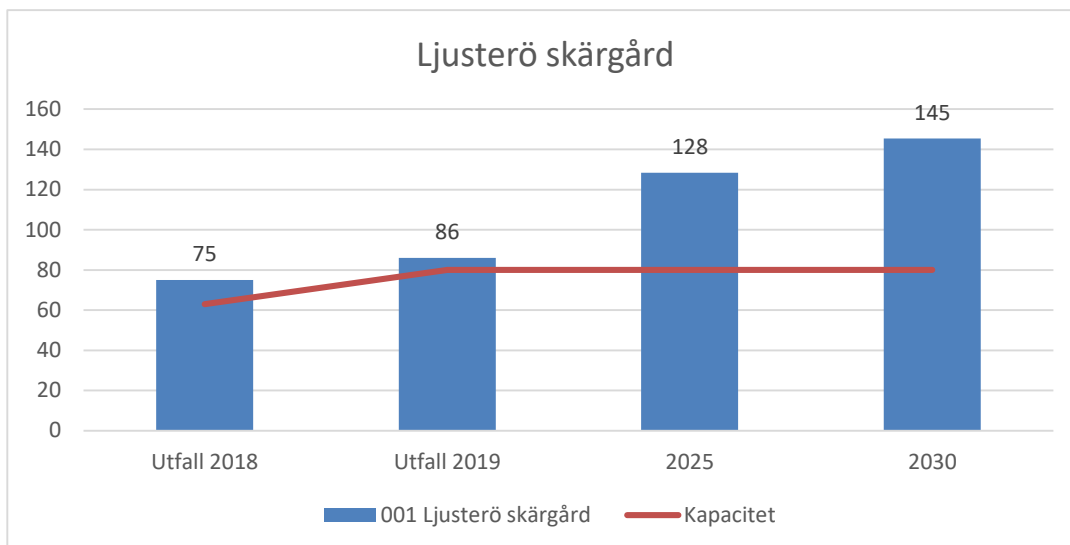
001 Ljusterö skärgård

2030 finns enligt prognosen 178 barn i åldern 1-5 år i området, vilket är en fördubbling jämfört med 2019. Ökningen är framförallt kopplat till styckebyggnationer och utbyggnad av Västansjö. År 2030 beräknas ungefär 44 procent av barnen bo i nybyggnation.

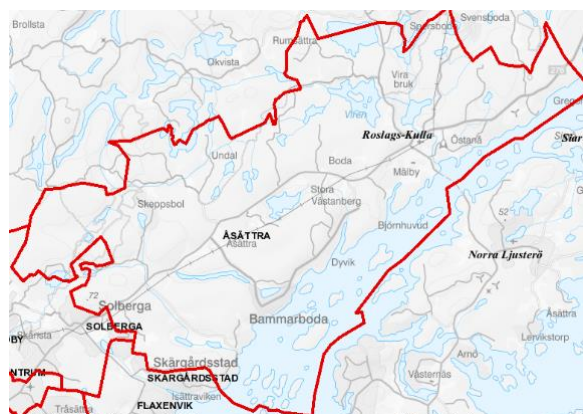
Kapacitet i befintlig verksamhet : cirka 80 platser.

Detaljplaner som vunnit laga kraft: Västansjö – en förskola, privat mark

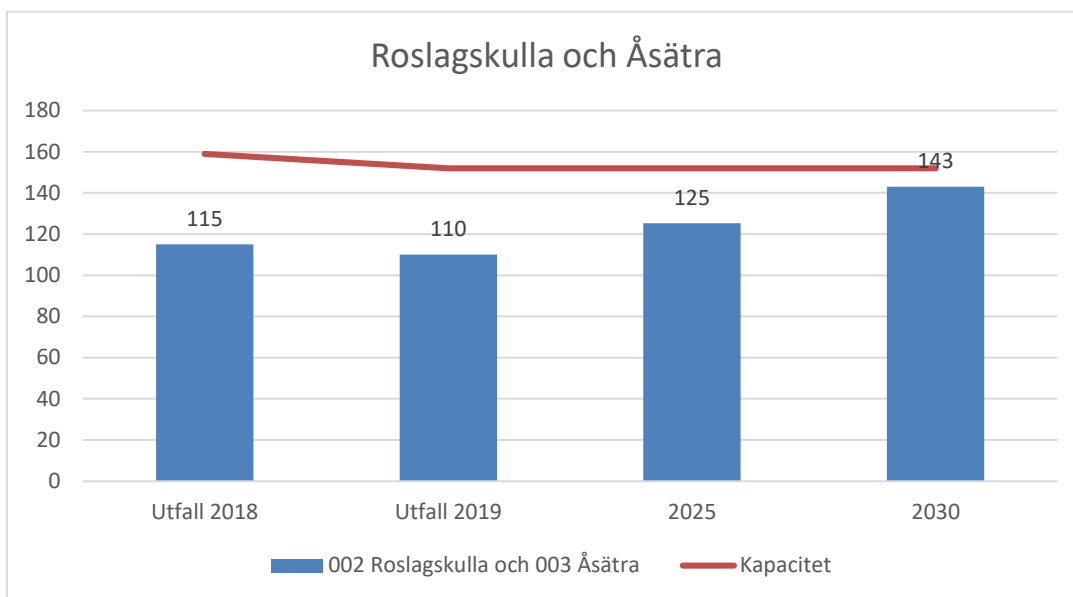

002 Roslagskulla och 003 Åsättra

I Roslagskulla och Åsättra finns enligt prognosen 180 barn 2030. Utvecklingen i påverkas av eventuell utbyggnad kring Östanå, Ektorps gård samt styckebyggnationer. Vid 2030 väntas drygt 30 procent av barnen bo i nyetablering.

Kapacitet i befintlig verksamhet : ca 150 platser

004 Flaxenvik

I Flaxenvik finns enligt prognosen 260 barn år 2030. Det är främst utbyggnaden kring Valsjöskogen och styckebyggnader som har påverkan på prognosen. Vid prognosperioden slut väntas drygt 20 procent av barnen bo i nybyggda bostäder. Behovsprognosen visar en brist på platser i närområdet.

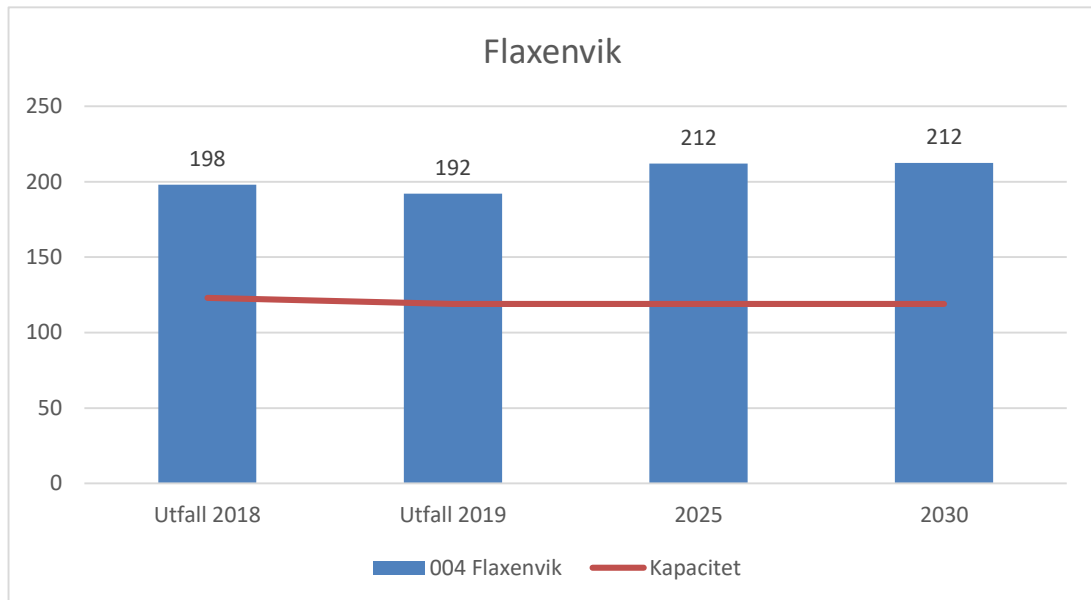

Kapacitet i befintlig verksamhet:

ca 120 platser

Detaljplaner som vunnit laga kraft: Valsjöskogen – en förskola, kommunal mark

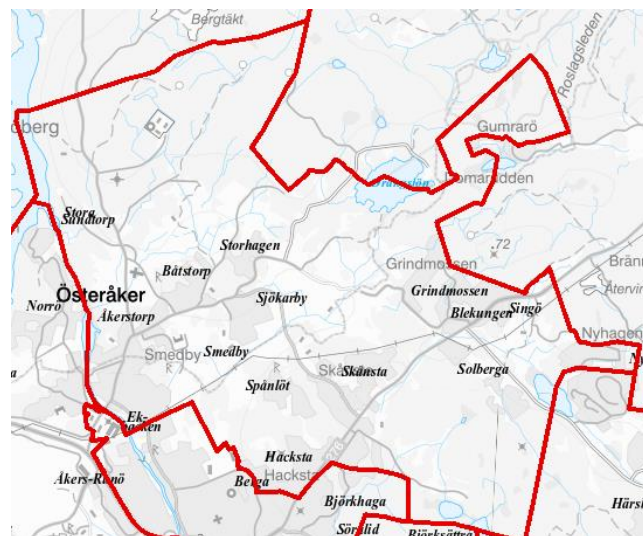
Planering på längre sikt: Brevik, Lervik och Flaxenvik.

005 Smedby och 006 Skånsta

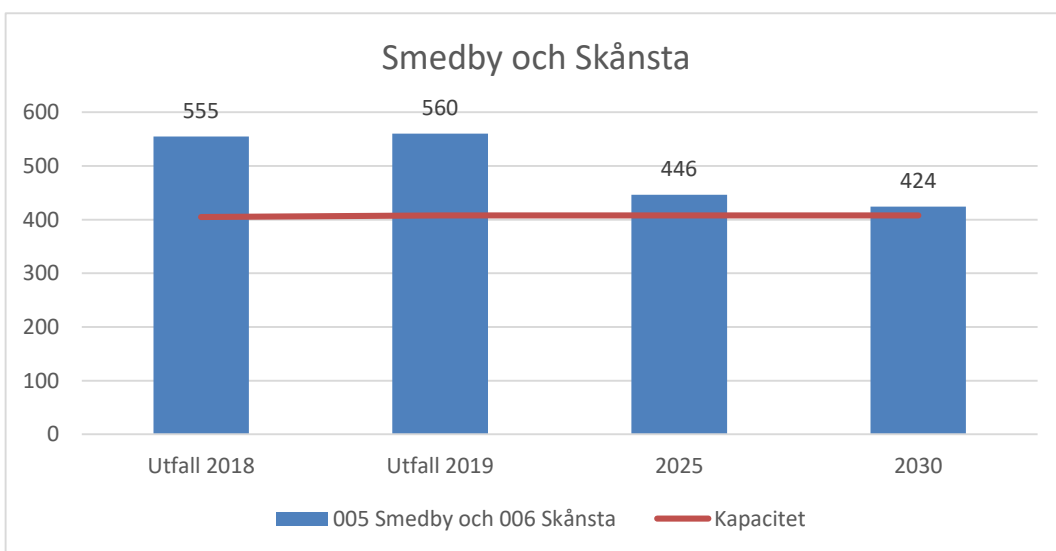
Smedby och Skånsta är ett av två områden i kommunen där barn i förskoleåldern väntas minska under prognosperioden, från ca 560 barn år 2019 till ca 550 barn år 2030. Det sker en ökning med ca 20 barn mellan 2019 fram till 2025 för att sedan minska vid prognosperiodens slut. Endast 6 procent av barnen beräknas bo i nybyggda bostäder 2030.

Behovsprognosen visar en utveckling som går mot balans på kort och lång sikt.

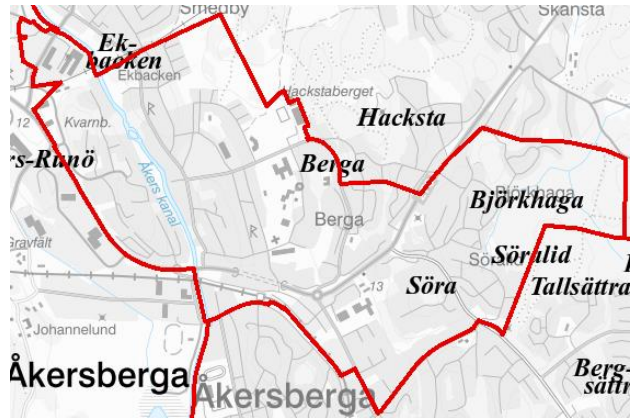
Kapacitet i befintlig verksamhet: ca 400 platser.

Planering på längre sikt: Nya detaljplansuppdrag pågår inom området.

007 Runö Gård, 008 centrala Åkersberga och 009 Söra

I området finns i slutet av 2019 ungefär 670 barn. På kort sikt väntas barnen öka med cirka 200 barn. På längre sikt väntas antalet förskolebarn i området öka till drygt 900 barn. Inom området sker en omfördelning genom minskning i Söra och Runö Gård men stor ökning i central delarna av Åkersberga. Vid 2030 väntas 23 procent av barnen bo i nybyggda bostäder.

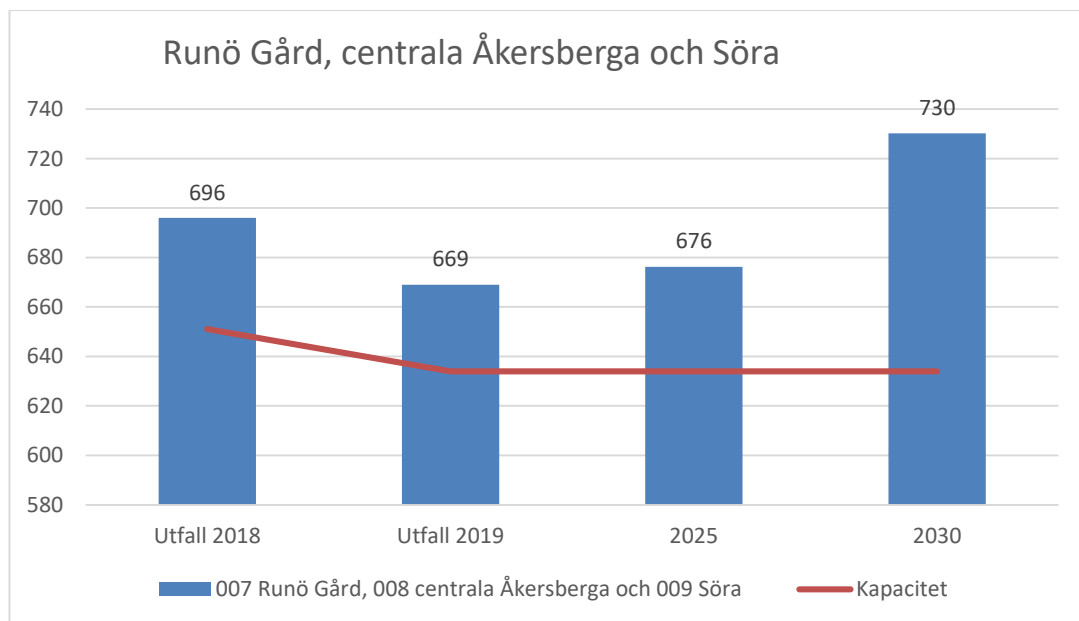

Behovsprognosen visar en brist på förskoleplatser inom närområdet 2019 och framöver, givet planerad utbyggnad.

Kapacitet i befintlig verksamhet: ca 630 platser

Detaljplan som vunnit laga kraft: Björkhaga – en förskola, kommunal mark

Planering på längre sikt: Inom programområdet för centrala Åkersberga pågår översyn av behov och lokalisering av nya förskolor. Delar av området, t ex Hacksta/Berga, ingår i denna översyn.

010 Margretelund och 011 Österskär

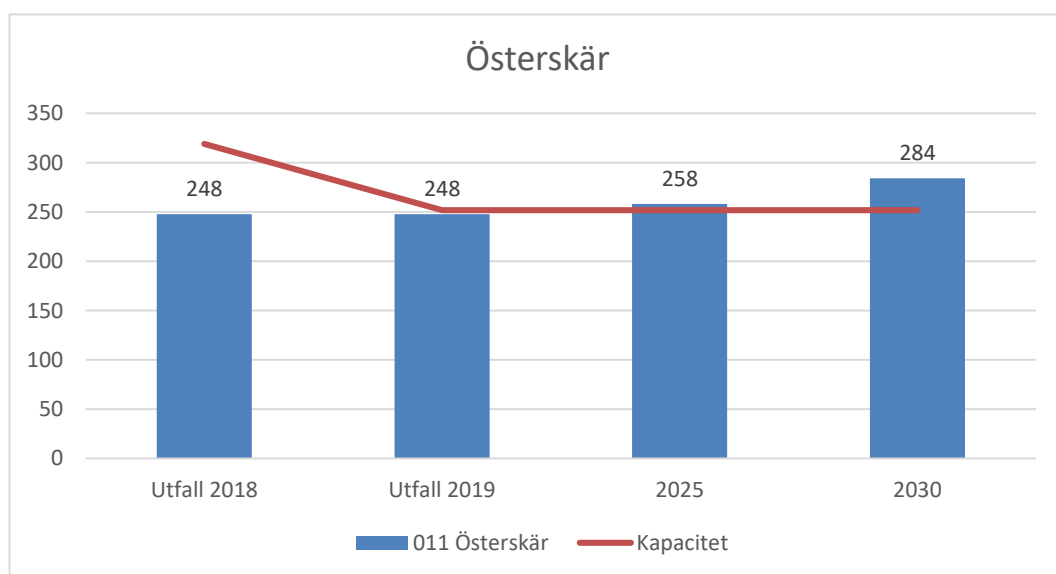
I Margretelund ökar antalet med 40 barn till totalt cirka 400 år 2030. I Österskär sker en ökning med cirka 70 barn till totalt cirka 300. 12 procent av barnen i respektive område väntas bo i nyproducerade bostäder år 2030. Prognosen påverkas bland annat av utbyggnad kring Valsjöskogen. I Margretelund finns ett överskott och i Österskär ett visst underskott av platser år 2030.

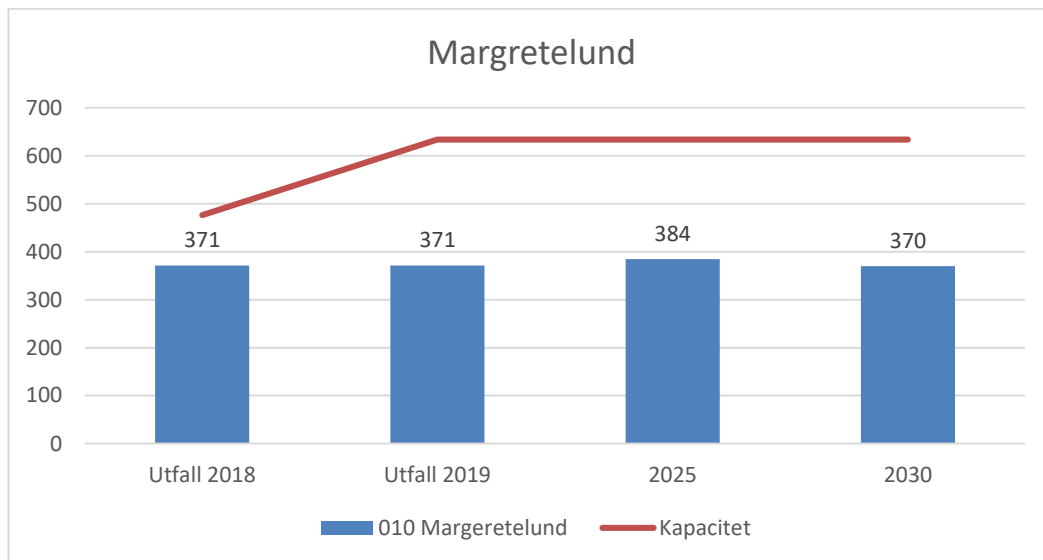

Kapacitet i befintlig verksamhet: ca 635 platser i Margretelundsområdet och ca 250 platser i Österskärsområdet.

Detaljplan som vunnit laga kraft: Margretelund cirka 40 lägenheter.

Planering på längre sikt: Ett antal nya lägenheter nära Tuna station, Tuna 6:151 Östra Kanalstaden etapp 2-3.

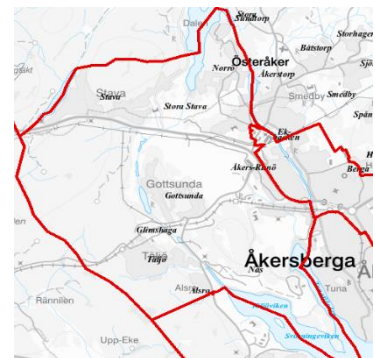

012 Runö

I Runö finns vid slutet av 2019 drygt 300 barn. 2030 väntas det finnas 1 000 barn i området kopplat till utbyggnaden av Hagby äng och Kulle, Täljöviken, Näs gård samt västra Kanalstaden. 80 procent av barnen väntas bo i nyetablerade bostäder 2030. Sker inte nyetablering minskar istället antalet barn i förskoleåldern till under 200 barn 2030.

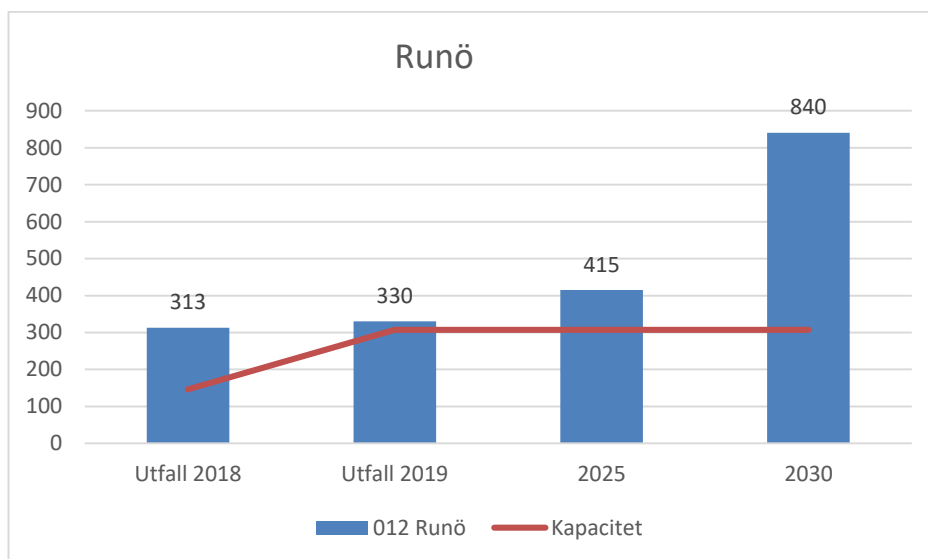
Behovsprognosen visar på ett underskott av platser 2025 och 2030 givet utbyggnad av området.

Kapacitet i befintlig verksamhet: ca 300 platser

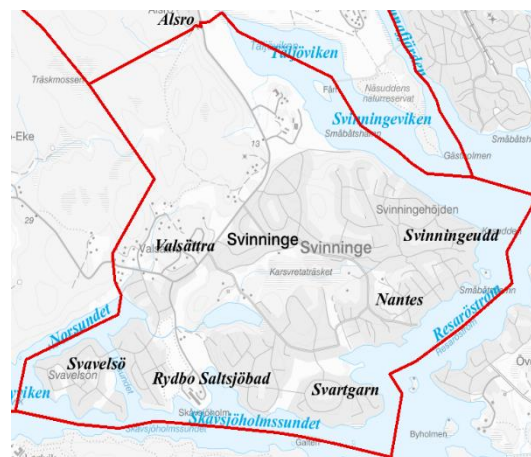
Pågående detaljplaner: Näsängen- 1 fsk, Hagby/Husby -2 – 3 fsk, Täljö-1 fsk, Västra Kanalstaden , ej klart antal nya fsk.

Pågående programarbeten: Täljö/Gottsunda, Åkers-Runö utreds inom ramen för pågående programarbete och kommande detaljplaner.

013 Svinninge

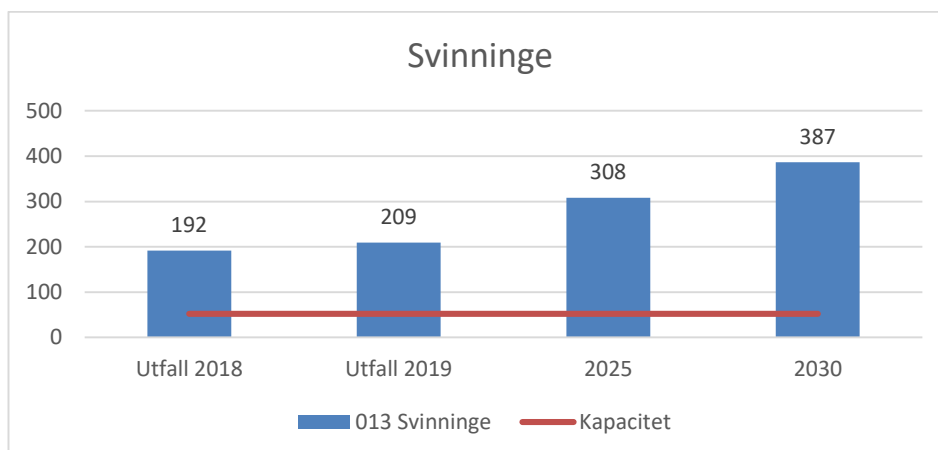
2030 väntas det bo cirka 500 förskolebarn i området vilket är en ökning med 300 barn. Fram till 2025 prognosticeras en ökning om ca 200 barn i förskoleåldern. I prognosen ingår utveckling av Björnhammar, Boda Gård, Skåvsjöholm och Valsättra. Vid 2030 beräknas ungefär 66 procent av barnen bo i nybyggda bostäder. Behovsprognosen visar en brist på förskoleplatser inom närområdet.

Kapacitet i befintlig verksamhet: ca 50 platser

Detaljplaner som vunnit laga kraft: Björnkärsvägen – en förskola, kommunal mark, Hästängsudd – en förskola, kommunal mark

Pågående detaljplanläggning: Skåvsjöholm etapp 1 – en förskola Björnhammar – en förskola

014 Ullna Rydbo

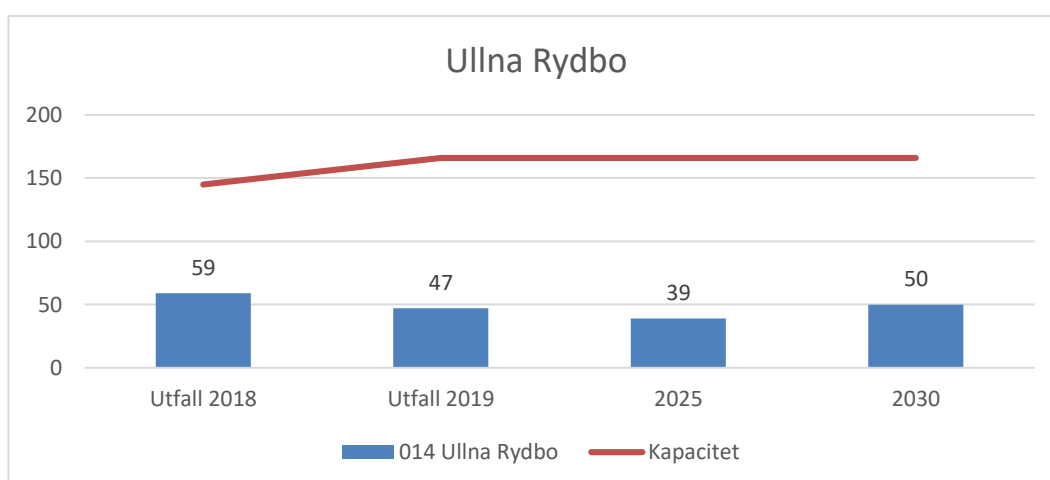
I Ullna-Rydbo finns i slutet av 2019 ett knappt 50-tal barn i förskoleåldern vilket ligger stabilt fram till 2025. Vid 2030 väntas det finnas drygt 60 barn i området.

Behovsprognosen visar ett överskott av platser i närområdet.

Kapacitet i befintlig verksamhet: ca 160 platser

Planering på längre sikt: Områden intill Roslagsbanan

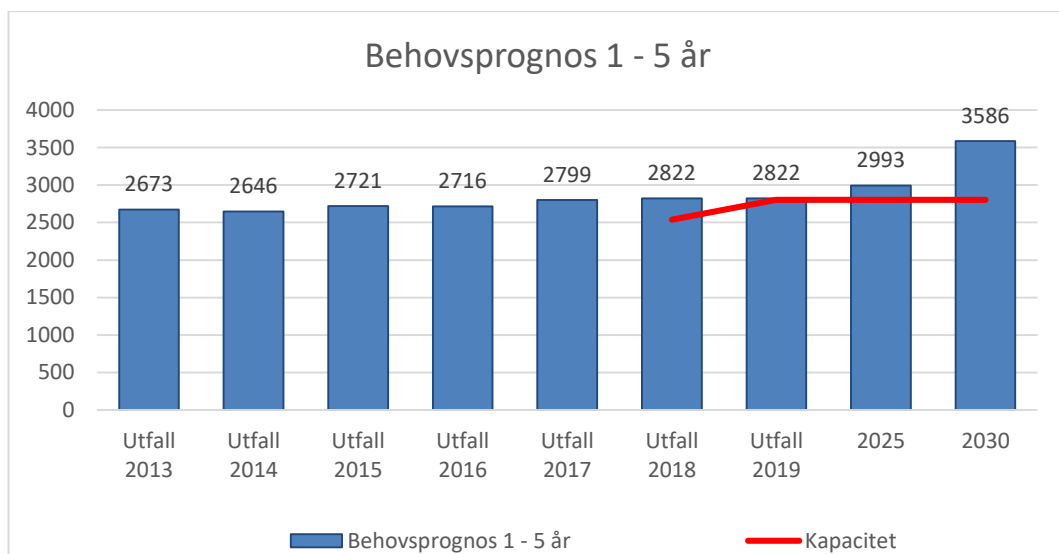
3.2 Lokalbehov förskola

Bedömningen av lokalbehov i förskola utgår från en schabloniserad kapacitet för cirka 100 barn per ny förskolenhet. I verkligheten varierar kapaciteten naturligtvis mellan enheterna. Enligt Skolverket var nyttjandegraden 83 procent 2019. I behovsprognoserna har nyttjandegraden beräknas till 90 procent för att ta höjd för ytterligare nyttjande. Prognosen visar att antalet barn i ålder 1 – 5 år ökar med cirka 1 100 barn till och med 2030.

Sammantaget behövs under prognosperioden 10 – 11 nya förskolor i kommunen. Mellan 2025-2030 är det stora nyetableringsområden som väntas stå klara som tex. Hagby Äng och Kulle. Även inom centrala delarna och Svinninge förväntas en stor ökning av antal barn.

Det bör beaktas att lokalprognosen förutom bostadsbyggande är beroende av de befintliga fastigheternas skick, giltiga bygglov och eventuella förändringar i det befintliga utbudet. En kartläggning av förskolor i kommunen pågår för att säkerställa prognoserna och identifiera behov av åtgärder i det befintliga beståndet, samt analysera val av förskola utifrån barnets hemadress.

I diagrammet framgår antal barn 2013 – 2019 samt prognos och lokalbehov 2025 och 2030.

4. Befolkningsprognos 6 – 15 år

Utfallet i åldersgruppen 6 – 15 år för 2019 var 6 400 barn. Till och med 2023 prognostiseras en ökning med 200 barn i åldersgruppen och 2025 ytterligare 400 barn för att i slutet av prognosperioden öka till 7 900. Kapaciteten beräknas till cirka 6 000 platser i befintlig verksamhet.

Antalet mottagna elever per enhet och fördelning av årskurser inom enheterna kan variera mellan åren, vilket innebär att kapacitetsmått inte är absoluta.

Det finns flera aspekter som påverkar planeringsförutsättningarna för utbyggnad och lokalbehovet, till exempel medför det fria skolvalet att elever inte alltid väljer skola i närheten av hemmet. I ytterområden som exempelvis Roslags Kulla, Ljusterö och Rydbo har skolorna inte full beläggning. I snitt har 13 procent de senaste fem åren valt skolor utanför kommunen. Inför läsåret 20/21 har 8 procent av de folkbokförda barnen i årskurs F – 6 valt skolor utanför kommunen och 24 procent i årskurs 7-9.

Det finns också en osäkerhet gällande etablering, utökning och nedläggning av fristående skolor där kommunen saknar rådighet. I slutet av vårterminen 2020 lades Vetenskapliga skolan med cirka 200 platser ned. Eleverna erbjöds platser på befintliga skolor, huvudsakligen kommunala.

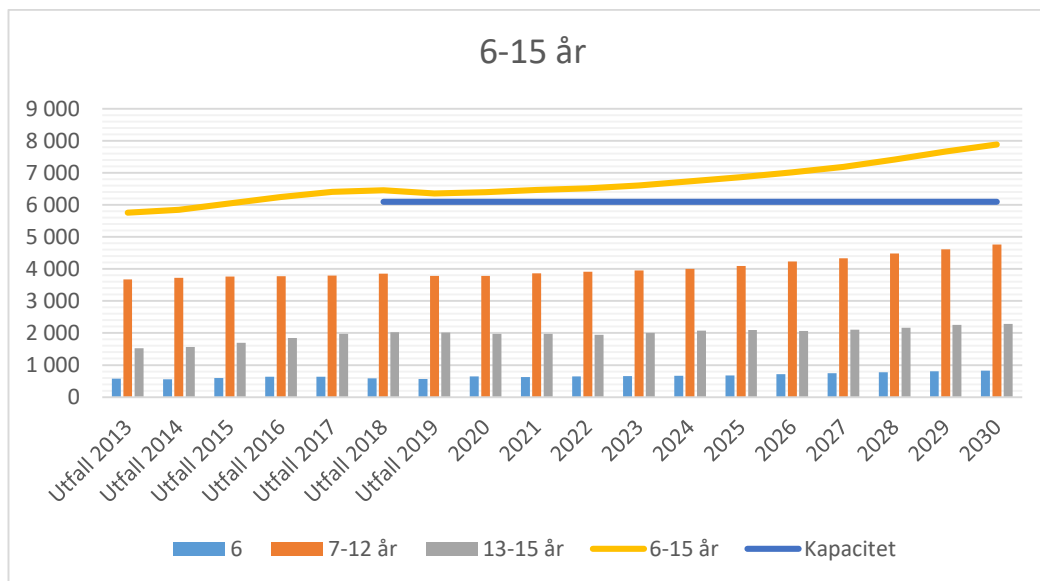
Inför läsårsstarten 2020/21 finns cirka 300 tomma platser i kommunen exklusive Ljusterö, Roslags Kulla och Rydboskolorna, men även där finns överkapacitet.

I tabellen nedan framgår fördelning av skolenheter per område och kapacitet per enhet.

Område	Enhet		Årskurser	Drift	kapacitet
Ljusterö skärgård	Ljusterö skola		F - 9	kommunal	225
Roslags Kulla	Roslags-Kulla skola		F - 6	kommunal	150
Flaxenvik	Skärgårdsstad		F - 9	kommunal	500
Smedby/Skånsta	Sjökarby		F-6, sär	kommunal	400
	Solskiftet		4 -9,sär	kommunal	400
	Åkerstorp		F -3	kommunal	200
	Akers		F -9	fristående	250
C. Åkersberga	Söra		F -9	kommunal	750
	Röllingby		F-6	kommunal	350
	Solbacken		F-6	fristående	85
	Helleborus		F-9	fristående	120
Margretelund	Margretelund		F-6	kommunal	500
	Bergsättra		F-3	kommunal	200
	Tråsättra		4-9	kommunal	400
Österskär	Österskär		F-6	kommunal	350
Runö	Fredborg		F-9	fristående	800
Rydbo	Rydbo skola		F-6	kommunal	200
	Rydbo fri		F-6	fristående	90
					5970

4.1 Lokalbehov F-9

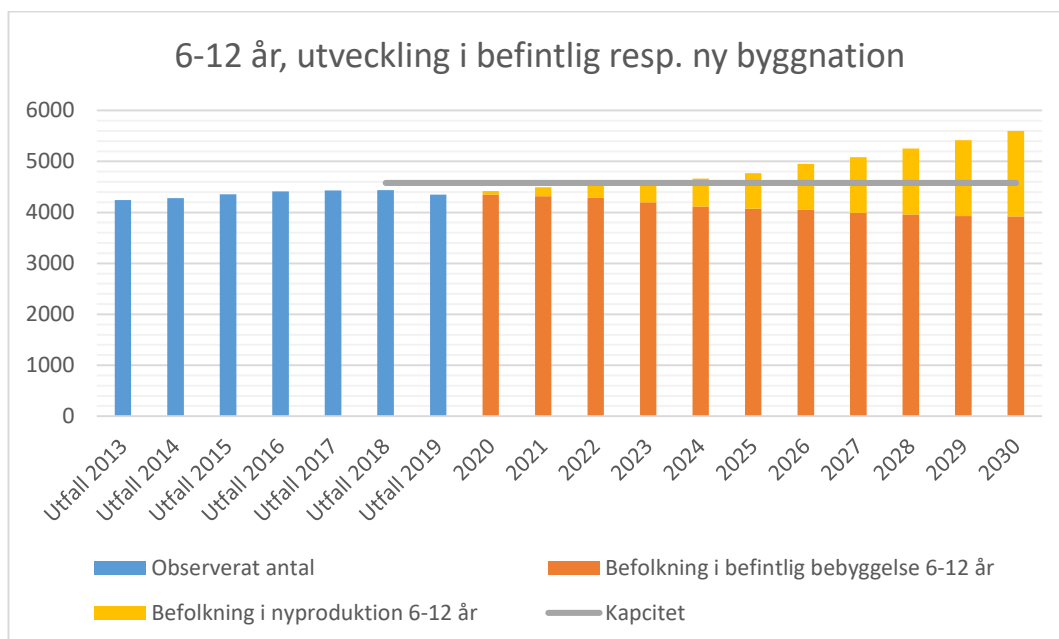
I diagrammet nedan framgår den prognostiserade befolkningsutvecklingen till och med 2030 i åldersgruppen 6 – 15 år och befintlig kapacitet. 2023 finns enligt prognosen behov av ytterligare 200 platser i skolår F – 9. Det verkliga behovet bedöms dock vara lägre bland annat beroende på val av skola utanför kommunen och högre utnyttjande av befintliga platser. I slutet av prognosperioden finns 7 900 barn vilket innebär behov av ytterligare 1 300 platser två – tre nya enheter vilka i första hand bör förläggas till områden med nybyggnation.

4.2 Befolkningsprognos 6 – 12 år

För en mer detaljerad bild av lokalbehovet delas åldersgruppen upp i 6 – 12 respektive 13 – 15 år. För den yngre åldersgruppen finns ett större behov av skolplatser i närheten av hemmet, vilket främst innebär behov av nybyggnation i de västra kommundelarna.

I diagrammet nedan visas en prognos över utvecklingen i åldersgruppen 6 – 12 år. Kapaciteten i årskurs F – 6 uppskattas till cirka 4 500 platser. Givet att bostadsbyggandet följer prognosen har antalet i åldersgruppen ökat med drygt 1 200 barn år 2030, vilket innebär ett behov av två – tre nya enheter. Sambandet mellan befolkningsutveckling och bostadsbyggande framgår i tabellen.

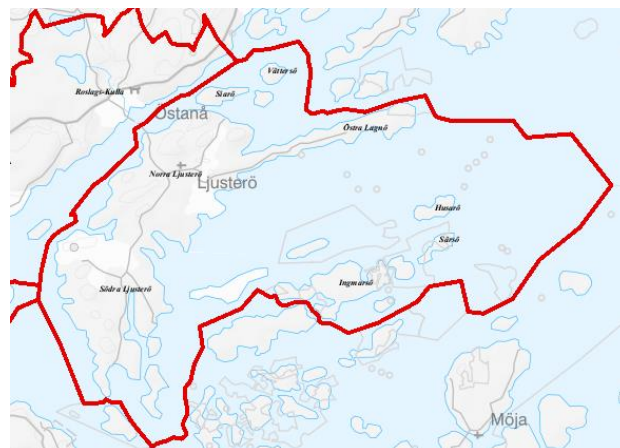
I tabellen nedan framgår utvecklingen per område i åldern 6 – 12 år samt andel i befintliga bostäder respektive nyproduktion. Störst ökning av nyproduktion finns i på Ljusterö, i Runö/Täljö och i Svinninge, vilket visar var utbyggnad av skolor behöver planeras.

	Utfall 2019	Prognos 2030	varav i befintlig bebyggelse år 2030	varav i nyproduktion år 2030	Andel i nyproduktion år 2030	Ökning mellan 2019 och 2030
001 Ljusterö	95	247	133	114	46%	152
002 Roslagskulla	156	240	173	66	28%	84
003 Åsättra						
004 Flaxenvik	390	400	320	80	20%	10
005 Smedby	792	784	739	45	6%	-8
006 Skånsta						
007 Runö Gärd, 008 centrala Åkersberga	952	1 069	916	153	14%	117
009 Söra						
010 Margeretelund	697	678	584	93	14%	-19
011 Österskär	457	459	417	42	9%	2
012 Runö, Täljö	439	987	318	669	68%	548
013 Svinninge	300	653	259	394	60%	353
014 Ullna Rydbo	72	80	63	17	21%	8
	4 351	5 597	3 924	1 674	30%	1 246

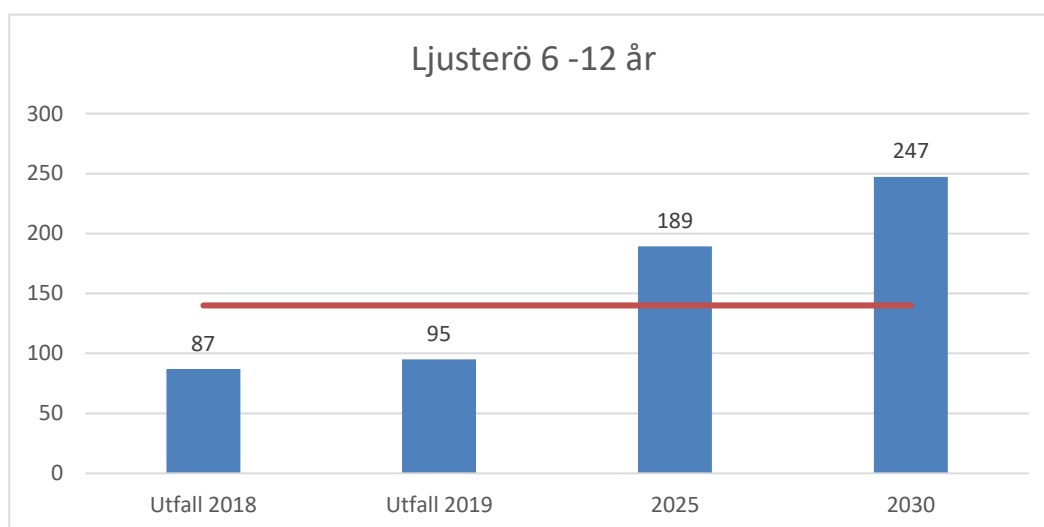
4.3 Utveckling i kommunens delområden, 6 – 12 år

001 Ljusterö skärgård

På Ljusterö är väntas det finns 250 barn i åldersgruppen år 2030 varav 46 procent i nybyggnation. Ökningen är framförallt kopplad till styckebyggnationer och utbyggnad av Västansjö.

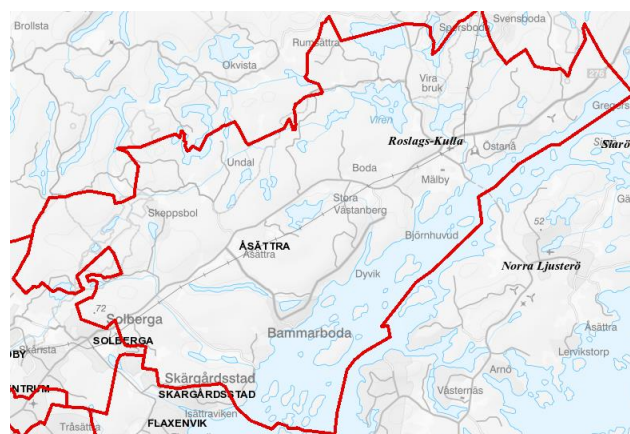
Kapacitet i befintlig skola: Ljusterö, cirka 140 platser i F – 6, totalt 225 platser.

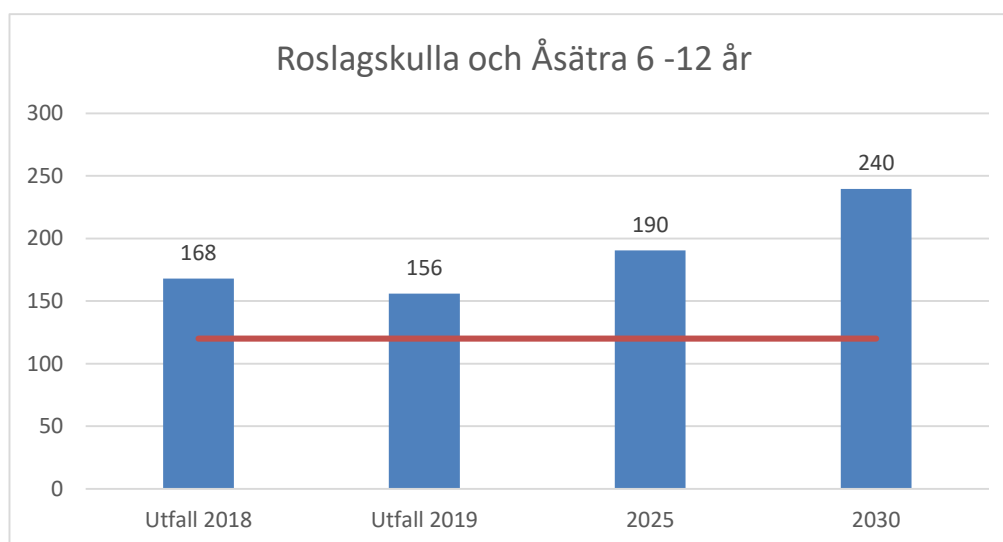
002 Roslagskulla och 003 Åsättra

2030 finns ungefär 270 barn i området, vilket är 100 fler jämfört med 2019. 35 procent av barnen väntas då bo i nybyggnation.

Utvecklingen av Roslagskulla och Åsättra påverkas av utbyggnad kring Östanå och Ektorps Gård samt styckebyggnationer.

Kapacitet i befintlig skola: Roslags Kulla skola, 150 platser

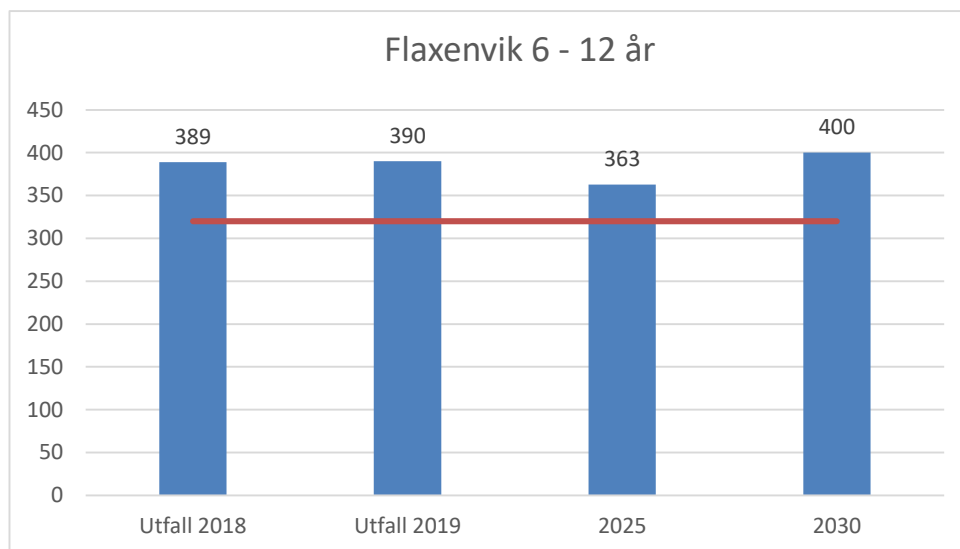

004 Flaxenvik

Under prognosperioden väntas antalet i åldern 6-12 år ligga på ungefär samma nivå som 2019 med en liten nedgång 2025. 2030 väntas 19 procent av barnen 6-12 år bo i nyetablerade bostäder framförallt kring Valsjöskogen men även i styckebyggnationer.

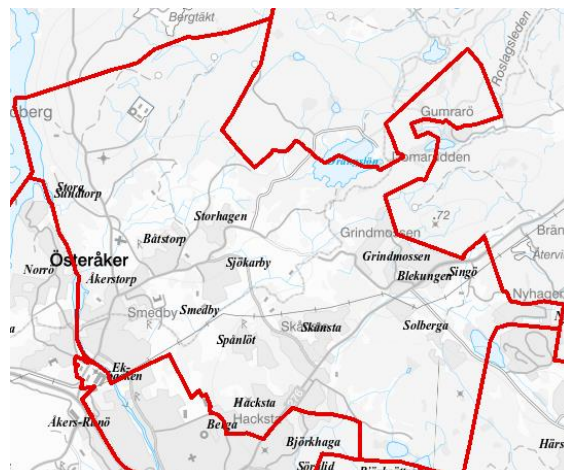

Kapacitet i befintlig skola: Skärgårdsstadskolan ca 350 platser.

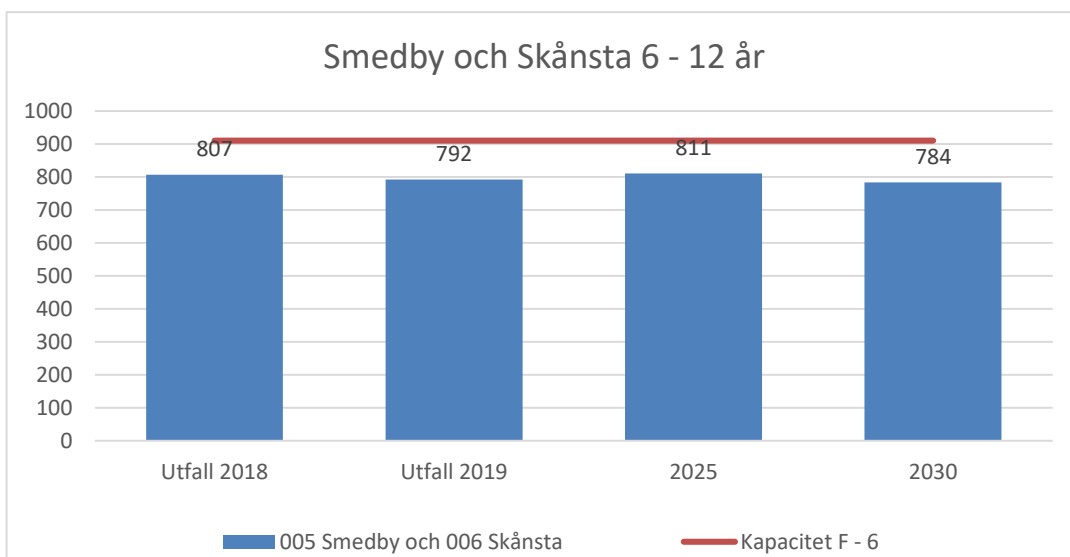

005 Smedby och 006 Skånsta

År 2030 finns enligt prognosen 780 barn i området varav endast 7 procent väntas bo i bostäder som byggts under prognosperioden. I prognosen ingår utbyggnad av bland annat Östra stenhagen, Vagnslidret, Storhagens gård.

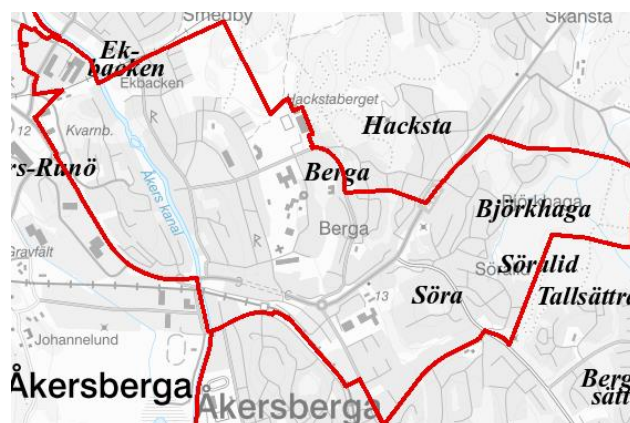
Kapacitet i befintliga skolor: Sjökarbyskolan 400, Åkerstorp 200, Akers 175, Solskiftet 130.

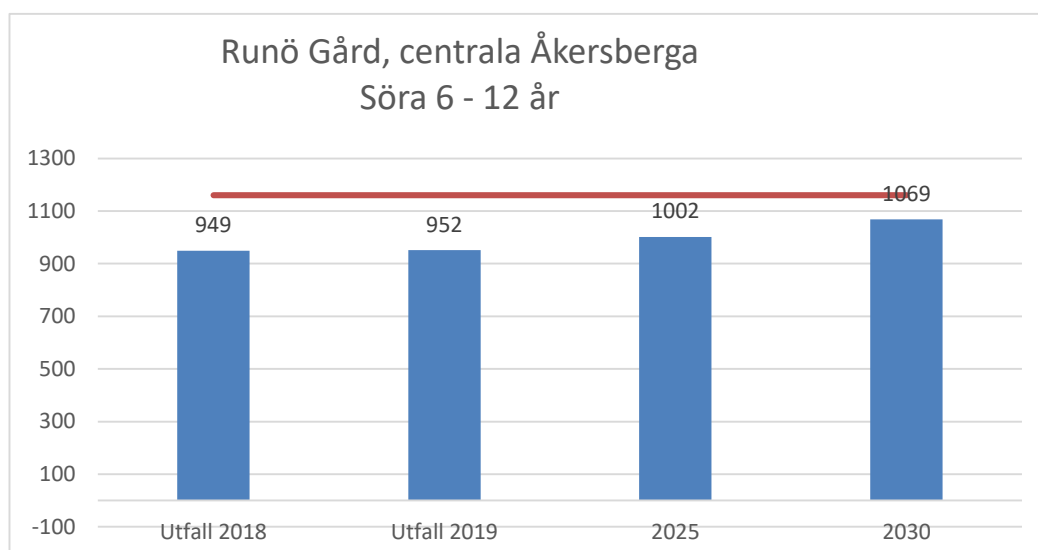
07 Runö Gård, 008 centrala Åkersberga och 009 Söra

År 2030 väntas det finnas cirka 1 000 barn i åldersgruppen i området varav 24 procent väntas bo i nybyggnation.

Utbyggnad som har bäring på prognosen är till exempel Norrgårdshöjden, utveckling av centrumområdet, Röllingby södra, Hacksta/Berga samt Kanalterassen.

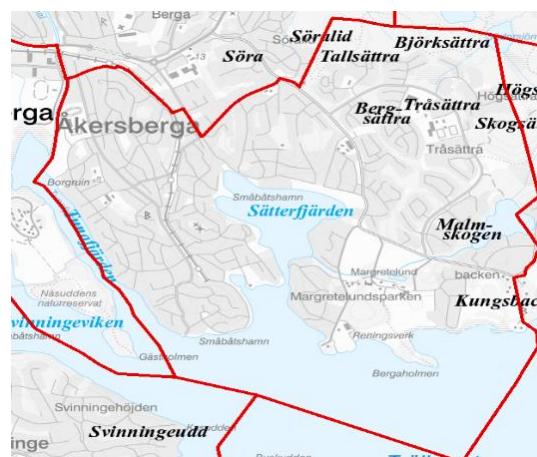

Kapacitet i befintliga skolor : Söra 500, Solbacken 84, Helleborus 50, Röllingby 350.

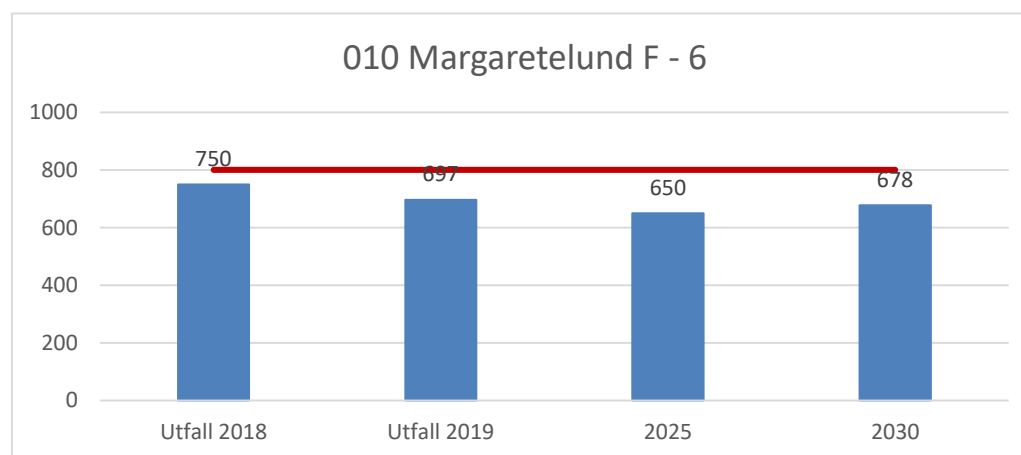
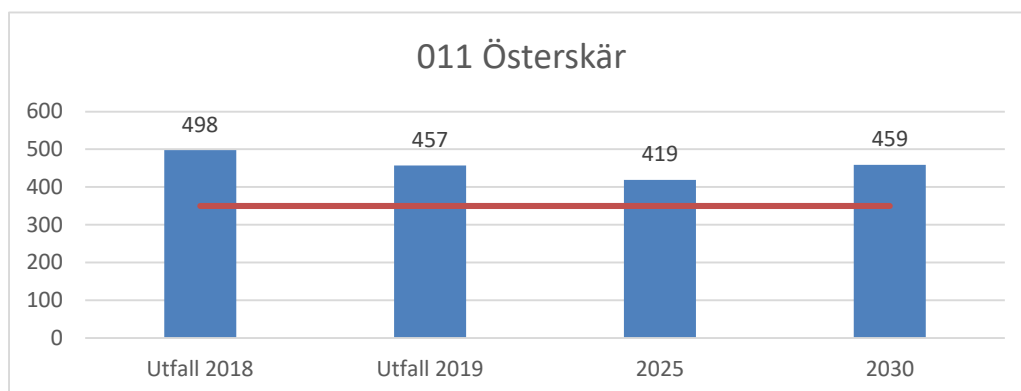

010 Margretelund och 011 Österskär

I Margretelund och Österskär väntas en minskning av antalet barn 6 -12 år under prognosperioden till 680 respektive 460 barn. Vid 2030 väntas 14 respektive 9 procent bo i nybyggnation genom styckebyggnationer och utbyggnad kring Valsjöskogen.

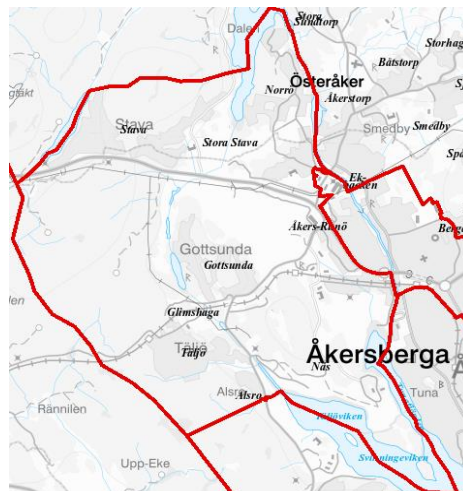

Kapacitet i befintliga skolor: Margretelund 500, Österskär 350

012 Runö

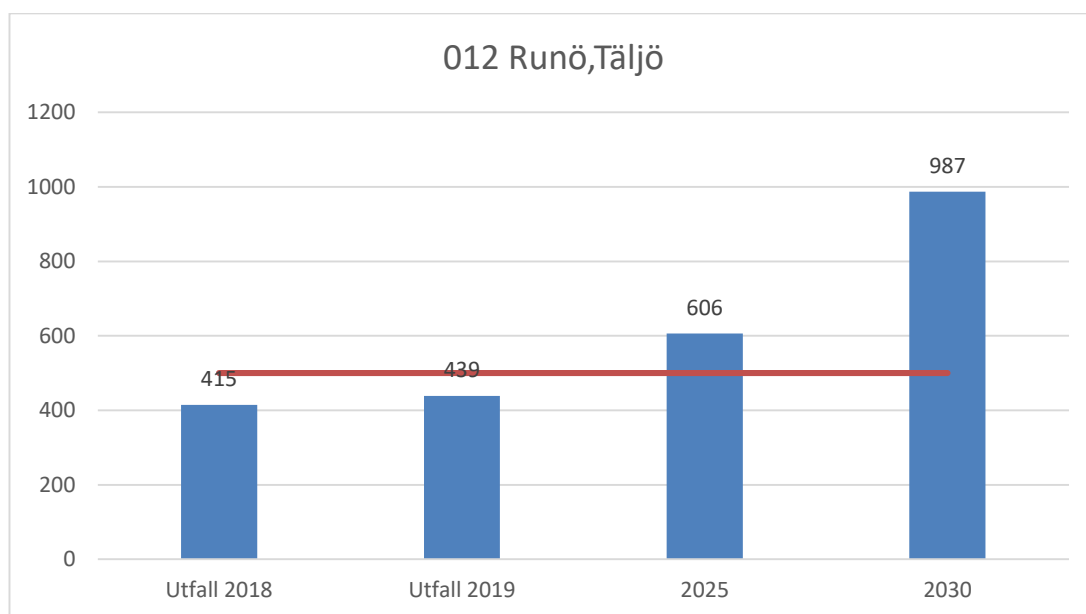
I Runö, Täljö väntas en ökning med cirka 550 barn fram till 2030, framförallt kopplat till utbyggnad av Täljöviken, Hagby Äng och Kulle samt sista etappen av Fredsberg och Näsängen. 2030 är prognosen nära 1 000 barn i området varav 70 procent i nybyggnation.

Kapacitet i befintlig skola: ca 500 platser i Fredsbergsskolan F – 6.

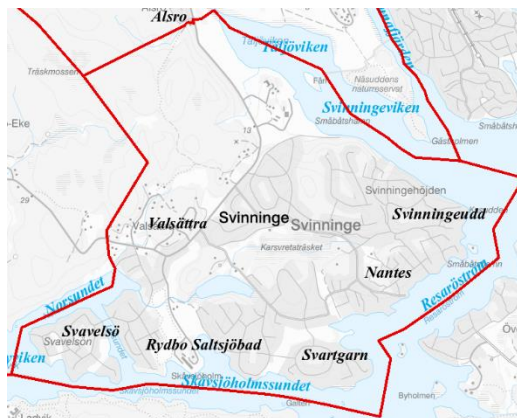
Pågående detaljplanearbete:

Åkers Runö, Täljö - Gottsunda, Täljö 2:8.

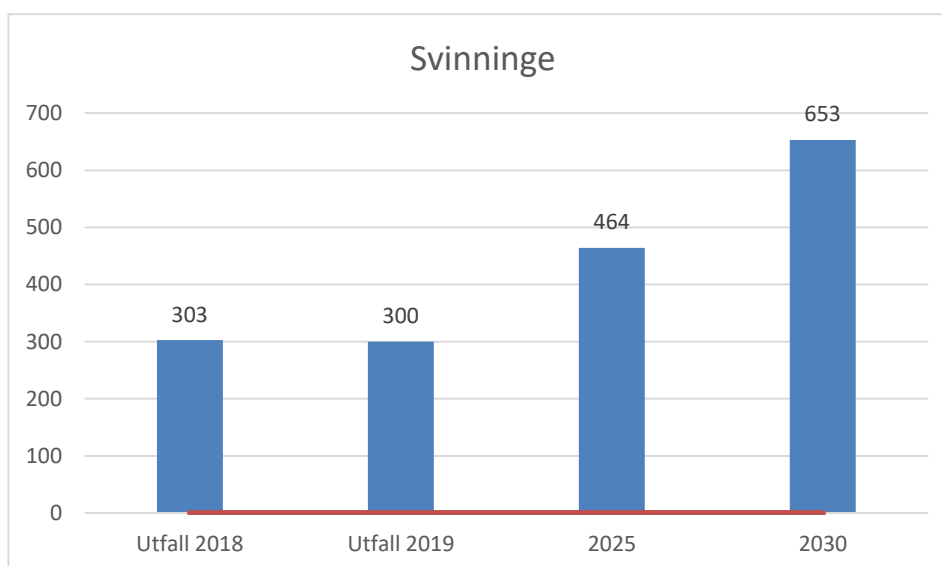

013 Svinninge

Vid prognosens slut väntas det bo drygt 650 barn i Svinninge. Svinninge är ett område under omvandling, vid 2030 väntas ungefär 60 procent av barnen bo i nyetableringar. Utbyggnad vid Björnhammar, Boda Gård, Valsättra och Skåvsjöholm har påverkan på prognosen liksom styckebyggnationer i området.

Kapacitet: ingen skola i området

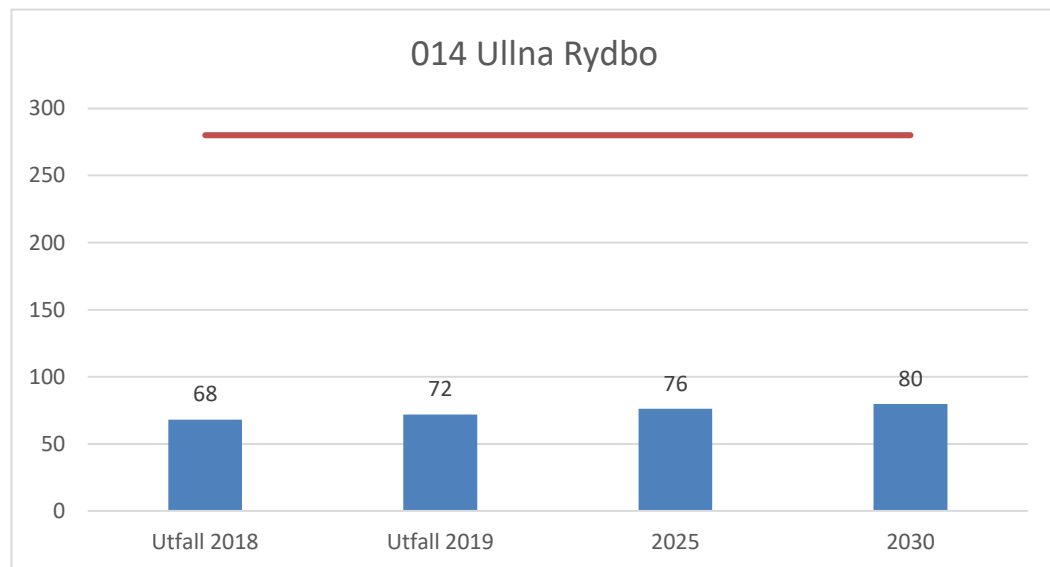

014 Ullna Rydbo

2030 väntas det finnas cirka 80 barn i området. Från 2025 har enstaka byggprojekt påverkan på prognosen. På längre sikt områden kring Roslagsbanan.

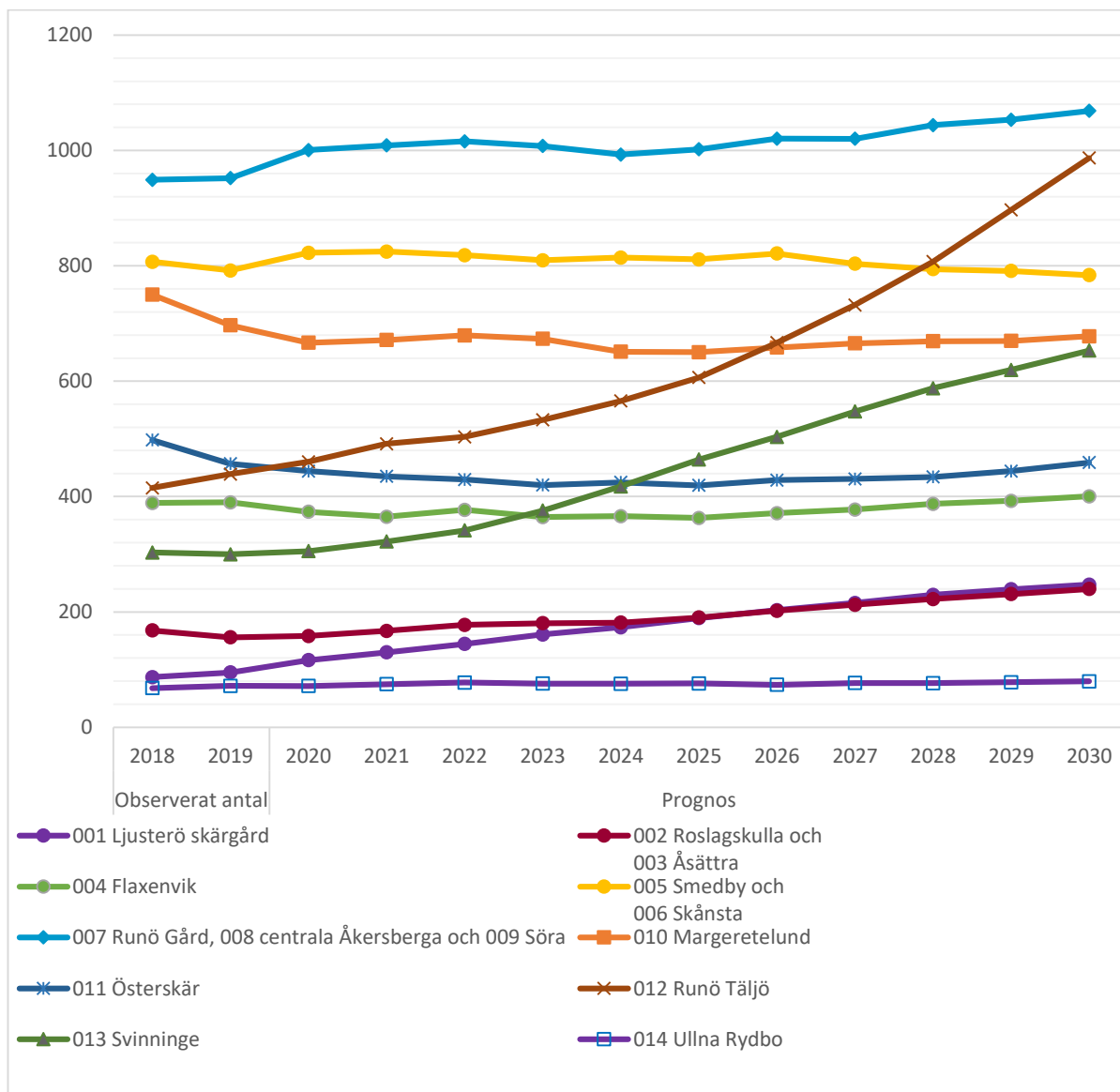

Kapacitet i befintliga skolor: Rydbo skola 190 och Rydbo friskola 90.

4.4 Sammanställning delområden 6-12 år

I diagrammet nedan visas befolkningsutveckling i åldersgruppen 6 – 12 år i kommunens delområden. Liksom i förskolan är utvecklingen stark i Runö, Svinninge och centrala Åkersberga.

4.5 Lokalbehov åk F-6

Fram till 2030 beräknas en ökning med drygt 1 200 barn i åldern 6 -12 år jämfört med 2019 varav 30 procent förväntas bo i nyproduktion. Behovet av utbyggnad har starkt samband med i vilken takt nybyggnation sker. Givet att bostadsbyggandet följer prognosen finns behov av två – tre nya skolor år 2030, beroende på antal klasser och årskurser per enhet. I september 2020 har 8 procent av barnen i åldersgruppen valt en skola utanför kommunen.

Under prognosperioden sker en förskjutning av befolkningsutvecklingen från områden med befintliga skolor till områden med nybyggnation där det saknas skolor i närområdet.

Nya skolor behövs i Runö /Täljö och Svinninge. I dessa kommundelar finns idag bara en skola, Fredsbergsskolan med cirka 500 platser F - 6. Prognosen visar en stark ökning av antal barn i dessa områden till följd av bostadsbyggande under perioden. Behov finns av två – tre skolor.

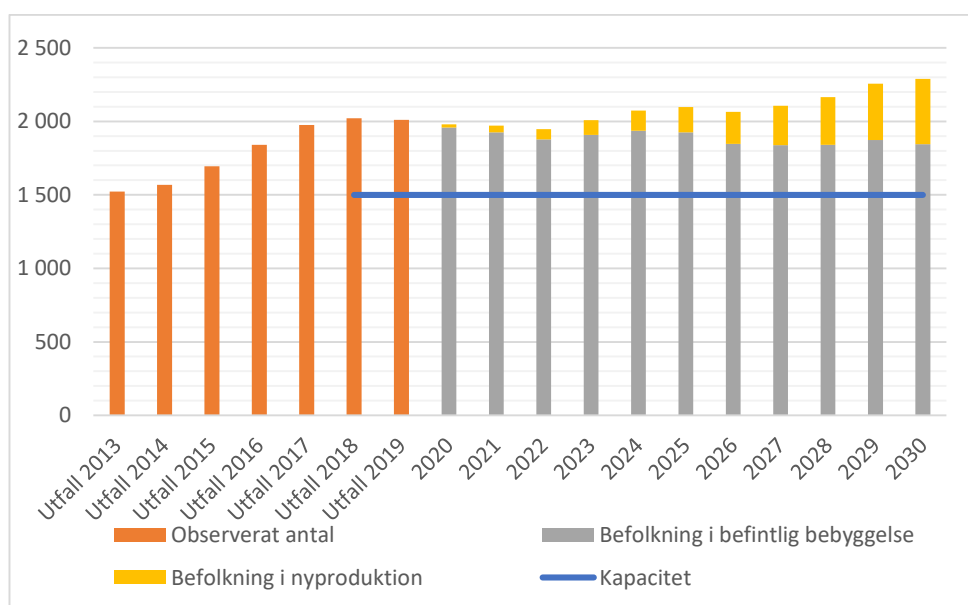
På Ljusterö väntas en ökning av antalet barn i takt med bostadsbyggande. Befintlig skola bedöms ha kapacitet för ökade volymer i F - 6, beroende på beläggningen i högstadiet.

Margretelund och Österskär har på sikt minskat antal barn i åldersgruppen. I Roslags Kulla /Åsättra ökar enligt prognosen antalet barn, men nyttjandegraden är låg i befintlig skola, vilket innebär att kapaciteten bedöms som tillräcklig under perioden.

I Flaxenvik (Skärgårdsstad) och Smedby /Skånsta finns befintliga skolor som bedöms täcka behovet under prognosperioden.

5. Befolkningsprognos 13-15 år

Befolkningsutvecklingen i åldersgruppen är måttlig under prognosperioden. Från 2019 till 2030 ökar antalet i åldersgruppen med cirka 300 till 2 300 barn. 2020 beräknas antalet vara cirka 2 000. Befintlig kapacitet i högstadiet är cirka 1 500 platser. Cirka 24 procent har inför 2020/21 valt skolor utanför kommunen vilket tillsammans med överinskrivning i vissa enheter har bidragit till att behovet har kunnat täckas i befintliga enheter. I slutet av perioden sker en ökning i åldersgruppen under förutsättning att bostadsbyggandet sker enligt prognos.

5.1 Lokalbehov åk 7 – 9

I kommunen finns sju högstadieskolor. Det finns cirka 1 500 platser i befintliga skolor. Kapaciteten är en uppskattning utifrån antagande om visst antal elever per klass x antal årskurser inom respektive enhet. En förskjutning mellan årskurser inom enheterna kan påverka den verkliga kapaciteten. I september 2020 har 24 procent av barnen i åldersgruppen valt en skola utanför kommunen.

I nyckelkodsområdet Runö finns i dagsläget Fredsbergsskolan med 800 platser F – 9 varav 300 i högstadiet. Under den senare delen av prognosperioden fram till 2030 sker en ökning i åldersgruppen och behov finns då av utökade platser i högstadiet antingen i närområdet eller centralt i kommunen.

I centrala Åkersberga finns Söraskolan med 750 platser totalt, beräknas det finnas 200 platser i högstadiet. Skolan har idag inte full beläggning. Enligt prognosen ökar antalet i åldersgruppen i området.

På Ljusterö finns kapacitet för 75 platser i högstadiet (beräknat på snitt 25 elever/klass) i befintlig skola. I dagsläget har dock bara 30 barn valt Ljusterö skola i högstadiet. Det finns därför utrymme för både utökning i de lägre och i de högre årskurserna.

I Skärgårdsstadsskolan minskar behovet av platser för i åldersgruppen under prognosperioden.

I Smedby/Skånsta finns den fristående skolan Akers med 70 platser i högstadiet och Solskiftesskolan med 270 platser i åk 7-9. I området sjunker elevantalet enligt prognosen.

Tråsättraskolan har ca 300 platser i högstadiet. I områden sjunker elevantalet under prognosperioden.

Sammantaget finns behov av ytterligare 500 – 800 platser i högstadiet 2030.

6. Osäkerhetsfaktorer och konsekvenser

Det finns osäkerheter i såväl prognoser (befolkning, antalet nyanlända m.m.) som tidplaner för planläggning och genomförande. Denna osäkerhet hanteras genom att denna plan uppdateras. Tidig information och dialog med privata exploatörer är också viktigt.

Ytterligare en osäkerhetsfaktor i planeringen av förskolor och skolor är kopplad till den privata marknaden som har stor påverkan på behovet och planeringen av ytor och lokaler. Även det fria valet av förskola och skola inom och utanför kommunen, påverkar planeringen.

Vid kommande bebyggelseprojekt ska plan för utbyggnad av förskolor och skolor beaktas samt dialog föras mellan utbildningsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och ekonomienheten i planerings- och genomförandeskedet. Beslut om utbyggnad förutsätter särskilt beslut avseende finansiering.

Den befolknings- och bebyggelseutveckling som förutspås förutsätter ökade kommunala investeringar i förskolor och skolor. Beslut om planläggning och strategiska markförvärv behöver genomföras i tidigt skede för att säkerställa behovet på både kortare och längre sikt. Det behöver även byggas en infrastruktur som stödjer utbyggnaden, finnas en utbyggd kollektivtrafik samt god tillgång till lekplatser, idrotts – och rekreationsytor.

7. Prognossäkerhet

I prognoser finns alltid en viss osäkerhet och man kan aldrig vänta sig att prognosen ska slå in exakt. Prognosfelet ökar för varje år med prognoshorizonten då fel i början av prognosen följer med och fortplantas under senare år. Det är också i allmänhet olika svårt att göra bra prognoser för olika åldersgrupper. I åldrar där det i större utsträckning sker förändringar i livet än i andra åldrar är prognosfelen större. Faktorer som leder till sådana förändringar är fruktsamhet, flyttningsbenägenhet och dödlighet. Det kan finnas flera orsaker till de fel som uppkommer. Antagandena kan vara oriktiga, modellen kan vara felaktig, det kan bli avvikelser i planeringen, exempelvis kan ett bostadsbyggande bli försenat eller tidigarelagt. Även om modellen vore fullkomlig, all utveckling gick enligt planerna och vi kände till alla sanna värden för folks flyttbenägenhet, fruktsamhet och död så skulle det ändå kunna bli fel i prognosen på grund av slumpen.

Osäkerhet i prognoser kan klassificeras i följande typer av fel:

Slumpfel

Slumpfelet är det prognosfel som bara beror på slumpen och ingenting annat. Även om vi allvetande visste den sanna fruktsamheten, dödligheten och flyttriskerna skulle prognosen ändå innehålla fel på grund av slumpen. Slumpfelen kan approximativt beräknas och är den minsta felmarginal som det någonsin går att få för en prognos.

Fel i antaganden

Om de antaganden som gjorts för födda, döda och flyttade inte inträffar i verkligheten ökar prognosens osäkerhet. Här finns två typer av fel som kan inträffa. Den första typen är fel i nivåer, det vill säga fel antal som flyttar ut eller in. Denna typ av fel påverkar främst befolkningens storlek, men kan även påverka åldersstrukturen då det inte är samma åldrar som flyttar in som ut ur kommunen. Den andra typen av fel är åldersspecifika antaganden som utflyttningsrisker, inflyttningsandelar, dödsrisker och fruktsamhet. Fel i dessa påverkar främst åldersfördelningen i befolkningen. Betydelsen av avvikelser från antagandena kan uppskattas med känslighetsanalyser, t ex konsekvensanalyser av olika fruktsamhetsantaganden.

Fel på grund av planavvikelser

I befolkningsprognosen görs en prognos för befolkningen i framtida nyproduktion. Den bygger på en uppskattning av när bostäder enligt planerna beräknas bli färdiga för inflyttning. Om det i praktiken sker en tidsförskjutning i genomförandet uppstår en skillnad mellan utfall och prognos. Detta fel ska inte lastas prognosmodellen men kan vara en viktig förklaring till varför prognosen inte slår in.

Modellfel

Prognosfel kan uppstå om prognosmodellen är felaktig i något avseende. Befolkningsprognosen för Österåkers kommun är framtagen av Sweco och de har en lång tradition när det gäller metodutveckling inom området befolkningsprognoser och arbetar kontinuerligt med förbättringar av metod och modell för att ligga i framkant.